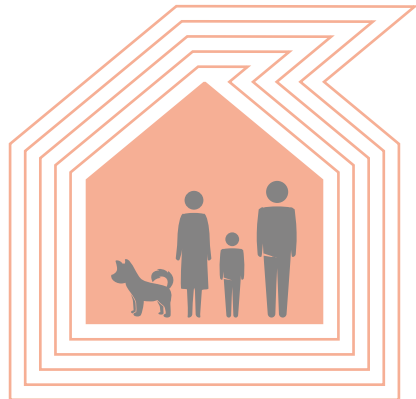

REKOMENDACIJOS GYVENTOJAMS:

kaip elgtis, jei įvyktų
branduolinė ar radiologinė
avarija?

VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJA

PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS
IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTAS

www.lt72.lt

KAIP GYVENTOJAI BŪTŲ PERSPĖJAMI APIE PAVOJŲ ĮVYKUS BRANDUOLINEI AVARIJAI

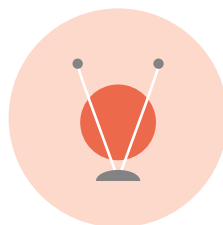
Pirmoji gyventojų apsaugos priemonė yra jų perspėjimas. Lietuvoje veikia gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema, kurią sudaro:

sirenos

trumpieji
perspėjimo
pranešimai į
mobiliuosius
telefonus

Lietuvos
nacionalinis
radijas ir
televizija

Išgirdus įspėjimą garsinį civilinės saugos signalą „Dėmesio visiems“, reikia:

- nedelsiant įsijungti Lietuvos nacionalinį radiją ar televiziją;
- išklausti skelbiamą informaciją;
- vykdyti atsakingų pareigūnų nurodymus;
- pasirūpinti savo ir artimųjų saugumu.

Sekite per visuomenės informavimo priemones perduodamą informaciją, nes keičiantis situacijai gali būti rekomenduojama imtis kitų veiksmų ir priemonių, kurie padėtų užtikrinti saugumą.

**Įsitikinkite, ar Jūsų telefone įjungta perspėjimo pranešimų priėmimo funkcija.
Nustatymų instrukcijas rasite: www.lt72.lt**

KAIP APSISAUGOTI NUO RADIOAKTYVIOJO UŽTERŠTUMO?

Įvykus branduolinei ar radiologinei avarijai, jeigu perspėjimą apie radiacinį pavojų išgirdote būdami lauke, turite kuo greičiau eiti į artimiausią sandarų pastatą.

NEPAISANT TO, KUR ESATE, SAUGIAUSI VEIKSMAI YRA ŠIE:

**EITI Į
VIDŲ**

**LIKTI
VIDUJE**

**SEKTI
INFORMACIJĄ**

- Nedelsdami uždarykite visus langus, orlaides, duris, dūmtraukius, ventiliacijos kanalus. Išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo ir šildymo sistemas, kurios naudoja išorės orą, uždarykite židinio sklendes.
- Eikite į pastato centrą arba į rūšį. Radioaktyviosios medžiagos nusėda pastatų išorėje, todėl saugiausia likti kuo giliau pastato viduje ir kuo toliau nuo pastato išorinių sienų ir stogo.
- Naminius gyvūnus parsiveskite namo, galvijus suvarykite į tvartą ir jį uždarykite. Parūpinkite jiems vandens ir pašaro kelioms dienoms. Uždenkite šulinius.
- Likite patalpoje, kol nepaskelbta kita informacija. Sekite pranešimus per radiją ir televiziją.

KAIP ORGANIZUOJAMA GYVENTOJŲ APSAUGA BRANDUOLINĖS AR RADIOLOGINĖS AVARIJOS ATVEJU?

Nuo Baltarusijos atominės elektrinės Lietuvos Respublikos teritorijoje yra šie avarinio planavimo atstumai ir avarinės parengties zonos:

Numatomi taikyti apsaugomieji veiksmai:

Teritorijoje, kuri patenka į 30 km atstumą: gyventojų informavimas ir konsultavimas, žmonių slėpimasis, žmonių evakavimas, kvėpavimo takų apsauga, skydliaukės blokavimas jodu, žmonių dezaktyvavimas, radionuklidais užteršto maisto, geriamojo vandens vartojimo apribojimas.

Teritorijoje, kuri patenka į 100 km atstumą: gyventojų informavimas ir konsultavimas, skydliaukės blokavimas jodu, žmonių slėpimasis, laikinasis gyventojų perkėlimas, radionuklidais užteršto maisto, geriamojo vandens vartojimo apribojimas.

Teritorijoje, kuri patenka į 300 km atstumą: gyventojų informavimas ir konsultavimas, maisto, pieno, geriamojo vandens ir ne maisto produktų radiologinė kontrolė, vartojimo apribojimai.

Daugiau aktualios informacijos rasite savivaldybių svetainėse, savivaldybių ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose ir interneto svetainėje – www.lt72.lt

KALIO JODIDAS: KADA IR KAIP JĮ VARTOTI?

- Branduolinės avarijos atveju aplinkoje gali pasklisti radioaktyvusis jodas, kuris kaupiasi skydliaukėje. Apsaugoti ją galima laiku ir tinkamai vartojant stabiliojo jodo preparatus.
- Kalio jodido tabletėse yra stabiliojo jodo, kuris prisotina skydliaukę ir neleidžia patekti į ją radioaktyviajam jodui. Tai sumažina skydliaukės ligų riziką.
- **Stabiliojo jodo preparatai skiriami kelios valandos prieš avariją (ne anksčiau kaip prieš 24 val.), jeigu prognozuojama, kad jos išvengti nepavyks, arba skubiai po jos (ne vėliau kaip per 8 val.).**
- Šias tabletes galima vartoti tik LR sveikatos apsaugos ministerijai rekomendavus.

GYVENTOJŲ PASIRENGIMAS: BŪTINOSIOS MAISTO IR VANDENS ATSARGOS 72 VAL.

Įvykus branduolinei ar radiologinei avarijai, maisto ir vandens atsargos gali būti ribotos, o jų tiekimas – sutrikęs, todėl būtina iš anksto pasiruošti maisto ir vandens atsargų bent 72 valandoms, kol sulauksite pagalbos iš tarnybų.

NAMIE, SAUSOJE IR TAMSIOJE VIETOJE, REKOMENDUOJAMA LAIKYTI ŠIUOS PRODUKTUS:

- Konservai (mėsos, daržovių) ir kiti konservuoti produktai (sutirštintas pienas, vaisiai)
  - Kruopos
  - Aliejus
  - Cukrus
  - Prieskoniai
  - Druska
  - Medus
  - Arbata
- ! Saugu vartoti maisto produktus ir gėrimus, esančius sandariose pakuotėse. Prieš atidarant pakuotę, rekomenduojama ją nušluostyti šluoste.
  - ! Kaupdami atsargas pirmenybę teikite jums įprastiems produktams.
  - ! Naujas nupirktas maisto atsargas rikiuokite už jau turimų atsargų – taip lengviau atskirsite trumpiau galiojančius produktus!

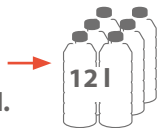

PASIRŪPINKITE VANDENS ATSARGOMIS!

Vienam asmeniui
72 valandoms – 12
litrų vandens.

72 val.

- ! Laikykite vandenį, supilstytą į mažos talpos buteliukus – taip vanduo išliks švarus ilgiau.
- ! Negerti ir nevirtoti vandens iš atvirų telkinių, šulinių.

Pasiruošk netikėtoms situacijoms šiandien – apsaugok save ir artimuosius rytoj!

Evakuacijos atveju pasiimkite **IŠVYKIMO KREPŠĮ!**

Daugiau informacijos apie išvykimo krepšio sudėtį – www.lt.72.lt

LIETUVOS PASIRENGIMAS EKSTREMALIOSIOMS SITUACIJOMS

www.lt72.lt

Daugiau informacijos:

Pasirengimas ekstremaliosioms situacijoms – www.lt72.lt

Radiacinės saugos centras – www.rsc.lt